

QORTI ČIVILI – PRIM’AWLA
ONOR. IMHALLEF DR. MIRIAM HAYMAN LL.D.

Rikors Ĝuramentat Nru.1305/2007 MH

Illum, 16 ta' Ottubru, 2020

Malta Industrial Parks Limited (C 28965)

vs

Aluminium Extrusions Ltd (C 7322)

Il-Qorti:

Rat ir-rikors ġuramentat tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited tal-14 ta' Diċembru 2007 li permezz tiegħu esponiet:

1. “Illi permezz ta’ skrittura ta’ l-1 ta’ Jannar 2006 (Dok A) is-soċjeta’ konvenuta irrikonoxxiet u kkostitwixxiet ruħha debitriċi fil-konfront tas-soċjeta’ attriċi fl-ammont ta’ mitejn u elf, erba’ mijja u tletin lira u sitta u tmenin ċenteżmu (Lm201,430.86) (€469,207.68) liema somma tirrapreżenta kumpens għall-okkupazzjoni ta’ fabbriki da parti ta’ l-istess soċjeta’ konvenuta u ta’ soċjeta’ oħra bl-isem “Alpha Colour Limited”;

2. Illi inoltre, skond l-istess skrittura, is-soċjeta' konvenuta kellha thallas tali debitu lis-soċjeta' attrici f'pagamenti mensili fil-waqt li l-ewwel pagament ta' erbat elef lira (Lm4,000) (€9,317.49) kellu jsir ma' l-iffirmar ta' l-istess skrittura;
3. Illi sussegwentement u ċjoe' b'ittra tas-7 ta' Lulju 2006, is-soċjeta' esponenti, fuq talba tas-soċjeta' konvenuta, aċċettat li tiddimezza l-ammont li jsir dovut f'kull skadenza fl-2006, għal tali sena biss, u ċjoe li s-soċjeta' konvenuta thallas is-somma ta' elfejn lira u ghaxar ċenteżmi (Lm2,000.10) (€4,658.98) minflok is-somma ta' erbat elef u erbgħa u erbgħin lira (Lm4,044) (€9,419.99) ma' kull skadenza (Dok B);
4. Illi wara li saru xi rappreżentazzjonijiet mis-soċjeta' konvenuta, b'ittra tat-3 ta' Lulju 2007, (Dok C) is-soċjeta' esponenti aċċettat li minflok tnax-il pagament fis-sena ta' Lm4,044-il wieħed, jibdew isiru tliet pagamenti ta' għaxart elef lira (Lm10,000) (Lm23,293.73) -il wieħed, li għall-2007, kellhom isiru l-ewwel wieħed sa mhux aktar tard min-nhar l-4 ta' Lulju 2007, it-tieni sa mhux aktar tard min-nhar it-30 ta' Settembru 2007 u tielet sa mhux aktar tard mill-aħħar tas-sena kurrenti;
5. Illi skond l-issemija skrittura ġie pattwit bejn il-partijiet li s-soċjeta' konvenuta tiddekkadi mill-benefiċċju tat-terminu lilha akkordat f'każ ta' morožita' imqar ta' skadenza waħda u b'hekk id-debitu isir eżigwibbli u dovut minnufih. Dan ġie anke ribadit fl-ittra imsemmija tat-3 ta' Lulju 2007;

6. Illi minkejja dan l-arrangament li sar unikament sabiex jakkomoda lis-soċjeta' konvenuta, dina ma osservatx it-termini li saru u baqgħet ma ġħamlitx il-pagament li kien dovut sa mhux aktar tard min-nhar it-30 ta' Settembru 2007. Inoltre, is-soċjeta' konvenuta baqgħet inadempjenti għal numru ta' kundizzjonijiet oħra li għalihom kien soġġett l-iskedar mill-ġdid tal-pagamenti, liema kundizzjonijiet jirriżultaw ukoll mill-imsemmija ittra tat-3 ta' Lulju 2007;
7. Illi mid-data ta' l-iffirmar tas-suriferita skrittura ta' l-1 ta' Jannar 2006, is-soċjeta' konvenuta għamlet pagamenti li jammontaw għal tnejn u erbghin elf seba' mijha u tmienja u għoxrin lira u sebghin ċenteżmu (Lm42,728.70) (€99,531.10) u dan kif jidher mill-prospett hawn anness u mmarkat Dok D;
8. Illi s-soċjeta' konvenuta hi moruža fil-ħlas ta' l-iskadenzi li saru dovuti u għalhekk iddekkadiet mill-benefiċċju tat-terminu lilha mogħti skond is-suriferita skrittura;
9. Illi peress li s-soċjeta' konvenuta kienet qed tokkupa l-fabrika HF12 b'encroachment ai termini ta' l-Ordinanza dwar il-Kummissarju ta' l-Artijiet (Kap. 169) u tal-legislazzjoni sussidjarja magħmula bis-sahħha ta' l-istess u ta' l-Att dwar it-Trasferiment ta' Artijiet tal-Gvern (Kap. 268) u kisret ċerti kundizzjonijiet ta' l-imsemmija encroachment, is-soċjeta' konvenuta ġiet żgħumbrata skond il-provvedimenti ta' l-Att dwar Żgħumbrament minn Artijiet (Kap. 228) nhar l-1 ta' Diċembru 2007;

10. Illi għalhekk is-socjeta' konvenuta għandha tkallax lis-socjeta' esponenti, l-ammont ta' mijja u disgħa u ħamsin elf, erba' mijja u disgħa u għoxrin lira u tnax-il ċenteżmu (Lm159,429.12) (€371,369.95) bilanc minn somma akbar li kienet dovuta skond il-preċitata skrittura ta' l-1 ta' Jannar 2006, u dan kif jirriżulta mill-prospett anness;

11. Illi dan id-debitu huwa cert, likwidu u dovut u li, sa fejn taf l-esponenti, is-socjeta' intimata ma għandha l-ebda ecċeżżjoni valida x'tagħti fil-konfront tagħha;

12. Illi għalhekk jirrikorru l-elementi kollha meħtieġa sabiex jiġi dispensat smiegħ tal-kawza a tenur ta' l-Artikolu 167 et seq tal-Kap. 12;

Illi r-raġuni ta' din it-talba hi li s-socjeta' konvenuta għandha tkallax lis-socjeta' attrici l-ammont ta' mijja u disgħa u ħamsin elf, erba' mijja u disgħa u għoxrin lira u tnax-il ċenteżmu (Lm159,429.12) (€371,369.95) liema debitu huwa cert, likwidu u dovut u peress li jirrikorru l-elementi kollha meħtieġa skond il-liġi, dina l-kawża tista' tinstema' bil-proċedura sommarja speċjali.

Għaldaqstant, is-socjeta' rikorrenti titlob bir-rispett illi din l-Onorabbli Qorti, prevja d-dikjarazzjonijiet neċesarji u mogħtija l-provvedimenti opportuni, jogħiġi għadha:

1. Tiddeċiedi din il-kawża bid-dispensa tas-smiegħ a tenur tal-Artikli 167 et seq tal-Kap 12;
2. Tikkundanna lis-socjeta' konvenuta tkallax l-ammont ta' mijja u disgħa u ħamsin elf, erba' mijja u disgħa u għoxrin lira u tnax-il ċenteżmu (Lm159,429.12) (€371,369.95) rappreżentanti kera jew kumpens għall-

okkupazzjoni tal-fabbrika HHF 012 (għja HF12) fil-Qasam Industrijali ta' Hal Far.

Bl-ispejjeż, kompriżi dawk tal-Mandati ta' Qbid u ta' Sekwestru fl-istess ismijiet numri 1825/2007 u 1826/2007 rispettivament, ippreżentati nhar l-4 ta' Dicembru 2007 u bl-imgħaxx kontra s-soċjeta' konvenuta li minn issa qed tiġi ingunta in subizzjoni.”

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mar-rikors ġuramentat.

Rat **in-Nota tas-soċjeta' konvenuta Aluminium Extrusions Ltd tal-25 t'April 2008**¹ permezz ta' liema ressinq ir-raġunijiet tagħha sabiex tikkontesta t-talbiet tas-soċjeta' attriči.

Rat **id-digriet tagħha tal-10 ta' Ġunju 2008**² permezz ta' liema čaħdet l-ewwel talba attriči u awtorizzat lis-soċjeta' konvenuta sabiex tressaq l-eċċeżzjonijiet tagħha skont il-liġi.

Rat **ir-risposta ġuramentata tas-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd tat-30 ta' Ġunju 2008**³ permezz ta' liema ressinq is-segwenti eċċeżzjonijiet –

- “Illi in kwantu t-talba tal-ħlas da parti tas-soċjeta' rikorrenti Malta Industrial Parks Limited hija fir-rigward ta' somom allegatament dovuti għall-kera jew kumpens għall-okkupazzjoni tal-fabbrika HHF500 (għja HF39) fil-Qasam Industrijali ta' Hal Far, ir-rikors promotur huwa null u

¹ Fol 22 et seq

² Fol 49

³ Fol 54 et seq

bla effett fil-ligi in kwantu s-soċjeta' intimata ma hijiex il-legittimu kontradittur stante li hija qatt ma okkupat il-fabrika HHF500 (ġja HF39) u lanqas qatt ma assumiet tali debitu ta' terzi;

2. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, l-obbligazzjoni naxxenti mill-iskrittura ta' l-1 ta' Jannar 2006 li abbażi tiegħu ġiet promossa l-azzjoni tar-rikorrenti ġiet estinta ġalad darba jirraviżaw ruħhom l-elementi tan-novazzjoni kontemplati ai termini ta' l-Art.1179 et seq tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta in vista tal-fatt li saru diversi ftehim ieħor bejn il-partijiet sussegwentament għal dak ta' l-1 ta' Jannar 2006 bl-intenzjoni ta' novazzjoni kif rikjest mil-ligi kif ser jiġi ppruvat fil-mori ta' dawn il-proċeduri;*
3. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, is-soċjeta' intimata dejjem kienet puntwali fil-pagamenti tagħha, kwindi ma tirriżulta' l-ebda morożita' u kwindi s-soċjeta' intimata qatt ma ddekadiet mill-benefiċċju tat-terminu u għalhekk l-azzjoni tas-soċjeta' rikorrenti in kwantu ttieħdet fin-nuqqas ta' morożita' hija intempestiva u kwindi irrita u nulla;*
4. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, is-soċjeta' intimata ħallset lis-soċjeta' rikorrenti somma akbar minn dak dikjarat fir-rikors ġuramentat tas-soċjeta' rikorrenti u għalhekk anke jekk din il-Qorti ssib li s-soċjeta' intimata hija debitrici fil-konfront tas-soċjeta' rikorrenti s-somma reklamata hija eċċessiva u ingħustifikata;*
5. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost kienet is-soċjeta' rikorrenti li vvjolat l-obbligi kontrattwali tagħha u għalhekk issa hija prekluža milli*

tfittex l-esekuzzjoni ta' obbligazzjonijiet kontrattwali fil-konfront tas-soċjeta' intimata meta l-istess obbligazzjonijiet huma naxxenti u/jew huma l-korrispettiv ta' l-obligazzjonijiet kontrattwali vvjolati mill-istess soċjeta' rikorrenti;

6. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost kienet is-soċjeta' rikorrenti li bla-agir abbużiv u illegali tagħha afflitt minn mala fede konstanti, rrrendiet lis-soċjeta' intimata fl-impossibilita' li tonora l-obbligi assunti minnha fil-kuntratt u għalhekk in kwantu s-soċjeta' rikorrenti esegwiet l-kuntratt bejn il-partijiet b'mala fede bi vjolazzjoni b'mod partikolari ta' l-Art.993 tal-Kap. 16 tal-Liġi ta' Malta, issa hija prekluža milli titlob l-esekuzzjoni ta' l-obbligi kontrattwali da parti tas-soċjeta' intimata;*
7. *Illi mingħajr preġudizzju għas-suespost, is-soċjeta' intimata ma hijiex debitriċi tas-soċjeta' rikorrenti u fil-fatt hija l-istess soċjeta' rikorrenti li hija debitriċi tas-soċjeta' intimata in vista ta' danni kawża li ssir kontestwalement mis-soċjeta' rikorrenti kif vantat fil-kontrotalba li qiegħda ssir kontestwalement mis-soċjeta' intimata u kif allegat mill-istess soċjeta' intimata fil-proċeduri ta' spoll fl-ismijiet Aluminium Extrusions Limited [C7322] vs Malta Industrial Parks Limited [C28965] (**Rikors Ĝuramentat Nru. 77/2008 RCP**)*

Salv eċċeżzjonijiet ulterjuri.

Bl-ispejjeż kontra s-soċjeta' rikorrenti.”

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mar-risposta ġuramentata.

Rat il-kontro-talba tas-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd tat-30 ta' Ĝunju 2008⁴ permezz ta' liema ppremettiet –

1. *Illi permezz ta' skrittura datata t-tletin (30) ta' April tas-sena elf disa' mijas sebgħha u tmenin (1987) is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti, indikata f'din l-istess skrittura bl-isem abbrevjat ta' Alex Limited, kienet ħadet taħt titolu ta' kera mingħand il-Kummissarju ta' l-Artijiet il-Fabbrika bin-numru HF12 ġewwa l-Industrial Estate ta' Hal Far u dan sabiex l-istess soċjeta' tiproduċi aluminium profiles;*
2. *Illi permezz ta' skrittura datata l-ewwel (1) ta' Jannar tas-sena elfejn u sitta (2006) is-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited daħlet fi ftehim mas-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited sabiex tkompli tokkupa l-Fabbrika in kwistjoni;*
3. *Illi fl-istess data s-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited kkostitwit ruħha vera, ċerta u likwida debitriċi tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited għal somom dovuti sija mis-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti kif ukoll mis-soċjeta' Alpha Colour Limited;*
4. *Illi permezz ta' eviction order datata it-tnejn u għoxrin (22) ta' Dicembru tas-sena elfejn u sitta (2006), pero' notifikata lis-soċjeta rikorrenti f'April tas-sena 2007, is-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata allegatament in eżercizzju ta' drittijiet allegatament koncessi lilha ai termini tal-Kap.228 u l-Kap. 169 tal-Ligġijiet ta'*

⁴ Fol 61 et seq

Malta, ordnat lis-soċjeta' rikorrenti tiżgombra minn ġewwa l-Fabbrika bin-numru HF12 ġewwa l-Industrial Estate ta' Hal Far;

5. Illi wara din id-data s-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti thalliet tkompli tokkupa l-Fabbrika in kwistjoni taħt titolu validu fil-liġi, kif ukoll ġie maqbul repayment programme fir-rigward is-somom ta' flus dovuti lis-soċjeta' intimata;
6. Illi jiġi rilevat li fis-sena elfejn u sitta biss, is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti ħallset lis-soċjeta' attrici rikonvenzjonata s-somma ta' erbgħin elf, erbgħa mijha u sebgħha liri Maltin u erbgħin ċenteżimu (Lm40,407.40);
7. Illi permezz ta' ittra datata disgħa u għoxrin ta' Marzu elfejn u sebghha (2007), is-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited tramite l-konsulent legali tagħha ddikjarat li kienet qiegħda tittermina l-encroachment agreement ta' l-Ewwel (1) ta' Jannar elfejn u sitta (2006), u kif ammess mill-istess soċjeta' attrici rikonvenzjonata u talbet lis-soċjeta' kovenuta rikonvenzjonanti tiżgombra mill-Fabbrika in kwistjoni fi żmien ħmistax-il jum mid-data ta' l-ittra;
8. Illi wara negozjati bejn il-partijiet ntlaħaq ftehim li s-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited kellha tibqa' tokkupa l-Fabbrika in kwistjoni taħt titolu validu fil-liġi u li l-istess-soċjeta' kellha teffetwa is-segwenti pagamenti:
 - i. 30 ta' Gunju 2007 – Lm10,000
 - ii. 30 ta' Settembru 2007 – Lm10,000
 - iii. 31 ta' Dicembru 2007 – Lm10,000;

9. Illi r-rimanenti bilanċ kelly jiġi mħallas mis-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti fuq perjodu ta' erbgħa snien u dan mill-ewwel (1) ta' Jannar tas-sena elfejn u tmienja (2008) u dan oltre il-pagament mensili ta' elf tlett mijha disgħa u ħamsin liri Maltin u disgħin čenteżimu (Lm1, 359.90) li kellhom jibqgħu jitħallsu skond l-iskadenza mensili. Is-soċjeta' kovenuta rikonvenzjonanti ukoll obbligat ruħha li tsewwi u tibdel is-soqfa tal-fabbrika a spejjeż tagħha;
10. Illi s-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited fil-fatt onorat il-ftehim, fis-sens li sal-lum effetwat il-pagamenti mensili kollha kif ukoll ħallset s-somma globali ta' għoxrin elf lira Maltin (Lm20,000) kif indikata f'paragrafu numru tmienja (8) u kif jirriżulta mill-aħħar rċevuta tal-kera mħallsa;
11. Illi s-Sibt , l-ewwel (1) ta' Dicembru 2007, wara nofsinhar wieħed mid-Diretturi, l-Avukat Dr Ray Borg mar il-Fabbrika in kwistjoni sabiex jiġbor xi dokumenti li huwa kelly bżonn peress li l-Hadd filgħodu kien ser isiefer barra minn Malta sabiex jiltaqa' ma' klijenti tas-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti;
12. Illi x'hin wasal fuq il-post isib li kienu twaħħlu katnazzi ġodda u fuq il-post sabiex lill-membri tal-Korp tal- Pulizija jgħassu l-post u ġewwa l-fabbrika;
13. Illi meta l-istess, Avukat Dottor Ray Borg talab sabiex jidħol fil-fabbrika sabiex jiġbor id-dokumenti li kelly bzonn huwa ġie impedut milli jagħmel dan mill-Pulizija u wara li kkomunika ma' rappreżtant tas-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata, kif indikat lilu mill-istess pulizija dan infurmaħ li huma (s-

soċjeta' Aluminium Extrusions Limited) ma setgħux jidħlu fil-fabbrika għaliex is-soċċjeta' Malta Industrial Parks Limited kienet qiegħda tirriprendi l-fabbrika u li kienu ser ikellmuhom aktar il-quddiem;

14. Illi in kwantu tali żgħumbrament da parti tas-soċċjeta' Malta Industrial Parks Limited ma sarx in ottemporanza ma dak li jipprovdi il-Kap. 228 tal-Ligijiet ta' Malta, b'mod partikolari fil-mankanza ta' l-elementi rikjesti ad validitatem mill-Art. 3(1) ta' l-istess att, u dan in vista tal-fatt li s-soċċjeta' rikorrenti kienet tokkupa u kellha l-pussess tal-fond in kwsitjoni taħt titolu validu fil-ligi, tali agir da parti tas-soċċjeta' intimata jikkostitwixxi spoll vjolenti u klandestin ai termini ta' l-Art. 535 tal-Kap. 16 tal-Ligijiet ta' Malta;

15. Illi di piu' is-soċċjeta' intimata rrrikorriet għal dak li jipprovdi l-Art. 3(2) tal-Kap. 228 tal-Ligijiet ta' Malta fl-assenza taċ-ċirkostanzi li kienu jippermettula li tirrikorri għall-istess u b'hekk agixxiet b'mod abużiv, illegali u pregudikevoli għad-drittijiet tas-soċċjeta' rikorrenti;

16. Illi kien għalhekk li s-soċċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti istitwiet proċeduri ta' spoll fl-ismijiet fl-ismijiet Aluminium Extrusions Limited v. Malta Industrial Parks Limited pendenti quddiem din l-Onorabbi Qorti diversament presjeduta (Rikors Ġuramentat Numru 77/2008 -Onor Imħallef Dr. R. Pace LL.D);

17. Illi b'riżultat ta' l-agir abbużiv u illegali tas-soċċjeta' Malta Industrial Parks Limited, s-soċċjeta' Aluminium Extrusions Limited soffriet u għada qiegħda ssolfri danni konsiderevoli in kwantu l-makkinarju kollha tagħha jiġi jinsab maqbud fil-fabbrika HF12 ġewwa l-Qasam Industrijali ta' Hal Far u b'hekk l-

istess soċjeta' giet kostretta twaqqaf l-operat kollu tagħha. Dan l-istess makkinarju qiegħed isofri danni kbar minħabba li mhux qiegħed jintuża. Inoltre hija tilfet il-klientela kollha tagħha, b'dan li klijenti u/jew terzi li l-proprietà tagħhom giet maqbuda fl-istess fabbrika qiegħdin jīvvantaw krediti fil-konfront tas-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited. L-istess soċjeta' soffriet danni in kwantu soffriet loss of business u business interruption b'reżultat ta' l-agir tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited. Finalment ukoll is-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited kellha tagħti s-sensja lill-impjegati kollha tagħha, li xi whud minnhom kienu ilhom snin twal jaħdmu ma' l-istess soċjeta' u kellhom sengħa partikolari li diffiċli ssib fis-suq lokali, b'dan li dawn il-ħaddiema ma setgħu qatt jaħdmu n-notice period u issa qiegħdin ifittxu lill-istess Aluminium Extrusions Limited u lid-diretturi tagħha għal pagi, bonuses u allowances oħra dovuti skond il-ligi;

18. Illi inoltre in kwantu s-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited giet u qiegħda tīgi mċaħħda mill-pussess tal-fabbrika HF12 gewwa l-Qasam Industrijali ta' Hal Far u dan b'mod illegali u abbużiv mis-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited, l-istess socjeta' Aluminium Extrusions Limited għandha dritt għall-kumpens in kwantu hija mċaħħda milli tagħmel uzu minn dan l-ass socjetarju;

Għaldaqstant in vista tal-premess is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti umilment titlob lil din l-Onorabbli Qorti jogħġgobha:

1. Tiddikjara li s-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited hija responsabbi għad-danni sofferti mis-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited;

- 2. Tillikwida okkorendo permezz ta' periti nominandi d-danni sofferti mis-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited;**
- 3. Tikkundanna lis-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited tħallas lis-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited id-danni hekk likwidati;**
- 4. Tikkundana lis-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited tħallas l-ispejjeż tal-preżenti kawża;**

Bl-ispejjeż kontra s-soċjeta' attrici rikonvenzjonata li hija min'issa ngunta in subizzjoni, nkluži dawk tal-mandat ta' inibizzjoni fl-ismijiet Aluminium Extrusions Limited v Malta Industrial Parks Limited (Nru. 1844/07GV), dawk tal-mandat ta' inibizzjoni fl-ismijiet Aluminium Extrusions Limited v Malta Industrial Parks Limited (Nru. 200/08AL), dawk tal-mandat ta' qbid kawtelatorju fl-ismijiet Aluminium Extrusions Limited vs Malta Industrial Parks Limited (Nru. 828/08 RCP), u dawk ta' l-ittra uffiċjali ppreżentata fil-konfront tas-soċjeta' intimata nhar il-11 ta' Jannar 2008 u b'rizerva ta' kull azzjoni ulterjuri spettanti lis-soċjeta konvenuta rikonvenzjonanti.”

Rat il-lista tax-xhieda u d-dokumenti annessi mal-kontro-talba.

Rat **ir-risposta ġuramentata tal-21 ta' Lulju 2008 tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Ltd għall-kontro-talba msemmija⁵ li permezz tagħha ressqet dawn l-eċċeżzjonijiet -**

⁵ Fol 50 et seq

- “1. Illi preliminarjament l-azzjoni rikonvenzjonalni tas-soċjeta’ Aluminium Extrusions Limited hija nulla stante li ma ġietx preċeduta minn att ġudizzjarju ai termini ta’ l-Art. 460 (1) tal-Kap. 12;
2. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għall-eċċeżżjoni preċedenti, l-azzjoni rikonvenzjonalni hi infodata fil-fatt u fid-dritt stante li s-soċjeta’ esponenti agixxiet skond il-ligi u skond dak li kien miftiehem bejn il-partijiet u dan kif se jiġi ppruvat aħjar fil-mori tal-kawża;
3. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għall-eċċeżżjonijiet preċedenti, illi s-soċjeta’ rikonvenzjonanti ma soffriet ebda danni b’ riżultat ta’ l-aġir tas-soċjeta’ esponenti u fi kwalunkwe każ is-soċjeta rikonvenzjonanti trid tipprova d-danni li sofriet;
4. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għall-eċċeżżjonijiet preċedenti, illi kwalsiasi danni li s-soċjeta’ rikonvenzjonanti setgħet irrekat huwa dovut għall-aġir tagħha nnifisha u mhux għall-aġir ta’ l-esponenti stante li l-istess soċjeta’ rikonvenzjonanti ma qagħdetx għall-obbligi li assumiet skond skritturi ta’ l-1 ta’ Jannar 2006 u li in ogni caso is-soċjeta’ rikonvenzjonanti kienet in okkupazzjoni tal-fond de quo b’ encroachment u għalhekk kienet taf li l-okkupazzjoni tal-fabbrika da parti tagħha kienet waħda prekarja;
5. Illi subordinatament u mingħajr preġudizzju għall-eċċeżżjonijiet preċedenti, fl-eventwalita’ li jiġu likwidati xi danni a favur tas-soċjeta’ rikonvenzjonanti, trid issir tpacċija ma’ dak li hu dovut da parti ta’ l-istess soċjeta’ rikonvenzjonant Aluminium Extrusions Limited lis-soċjeta’ esponenti;

L-esponenti tiddikjara l-fatti segwenti liema fatti huma magħrufa personalment minn Dottor Katrina Borg-Cardona li bil-ġurament tagħha qed tikkonfermahom:

- 1. Illi permezz ta' skrittura ta' l-1 ta' Jannar 2006 (preżentata mar-rikors promotur) is-soċjeta' rikonvenzjonanti irrikonoxxi u kkostitwixxiet ruħha debitriċi fil-konfront tas-soċjeta' esponenti fl-ammont ta' mitejn u elf, erba' mijja u tletin lira u sitta u tmenin ċenteżmu (Lm201,430.86) (€469,207.68) liema somma tirrapreżenta kumpens għall-okkupazzjoni ta' fabbriki da parti ta' l-istess soċjeta' konvenuta u ta' soċjeta' oħra bl-isem "Alpha Colour Limited";*
- 2. Illi inoltre, skond l-istess skrittura, is-soċjeta' rikonvenzjonanti kellha thallas tali debitu lis-soċjeta' attriċi f'pagamenti mensili fil-waqt li l-ewwel pagament ta' erbat elef lira (Lm4,000) (€9,317.49) kellu jsir ma' l-iffirmar ta' l-istess skrittura. Sussegwentement, is-soċjeta' esponenti, fuq talba tas-soċjeta' rikonvenzjonanti, aċċettat li tiddimezza l-ammont li jsir dovut f'kull skadenza fl-2006, għal tali sena biss, u ċjoe li s-soċjeta' konvenuta thallas is-somma ta' elfejn lira u għaxar ċenteżmi (Lm2,000.10) (€4,658.98) minflok is-somma ta' erbat elef u erbgħa u erbgħin lira (Lm4,044) (€9,419.99) ma' kull skadenza. Inoltre, aktar tard, wara li saru xi rappreżentazzjonijiet mis-soċjeta' rikonvenzjonanti, b'ittra tat-3 ta' Lulju 2007, is-soċjeta' esponenti aċċettat li minflok tnax-il pagament fis-sena ta' Lm4,044-il wieħed, jibdew isiru tliet pagamenti ta' għaxart elef lira (Lm10,000) (Lm23,293.73) -il wieħed;*
- 3. Illi skond l-issemija skrittura gie pattwit bejn il-partijiet li s-soċjeta' konvenuta tiddekadi mill-benefiċċju tat-terminu lilhaakkordat f'kaz ta' morožita' imqar ta' skadenza wahda u b'hekk id-debitu isir eżigwibbli u dovut minnufih. Dan ġie anke ribadit fl-ittra imsemmija tat-3 ta' Lulju 2007;*

4. Illi minkejja dan l-arrangament li sar unikament sabiex jakkomoda lis-soċjeta' rikonvenzjonanti, dina ma osservatx it-termini pattwiti u baqgħet ma għamlitx il-pagament li kien dovut sa mhux aktar tard min-nhar it-30 ta' Settembru 2007. Inoltre, is-soċjeta' rikonvenzjonanti baqgħet inadempjenti għal numru ta' kundizzjonijiet oħra li għalihom kien soġġett l-iskedar mill-ġdid tal-pagamenti, liema kundizzjonijiet jirriżultaw ukoll mill-imsemmija ittra tat-3 ta' Lulju 2007;
5. Illi s-soċjeta' konvenuta hi moruża fil-ħlas ta' l-iskadenzi li saru dovuti u għalhekk iddekkadiet mill-benefiċċju tat-terminu lilha mogħti skondl-iskrittura suriferita;
6. Illi skond skrittura ohra ta' l-1 ta' Jannar 2006 ukoll (liema skrittura giet prezentata mis-socjeta' rikonvenzjonanti bhala Dok. AX 2 anness ma' Dok ALEX 1 mal-kontro-talba), is-socjeta rikonvenzjonanti kellha tokkupa l-fabbrika b' termini ta' encroachment;
7. Illi fost il-kundizzjonijiet ta' l-encroachment kien hemm li s-socjeta' rikonvenzjonantikellha thallas encroachment fee u kellha tonora l-obbligi tagħha skond l-iskrittura suriferita dwar id-debitu minnha dovut;
8. Illi peress li s-soċjeta' rikonvenzjonanti kienet qed tokkupa l-fabbrika HF12 b'encroachment naqset milli tonora certi obbligi li kienet dahlet għalihom, is-socjeta' esponenti ipprocediet ai termini ta' l-Ordinanza dwar il-Kummissarju ta' l-Artijiet (Kap. 169) u tal-legislazzjoni sussidjarja magħmula bis-saħħha ta' l-istess u ta' l-Att dwar it-Trasfement ta' Artijiet

tal-Gvern (Kap. 268), fil-konfront tas-socjeta' rikonvenzionantili giet zgumbrata mill-fabbrika de quo skond il-provvedimenti ta' l-Att dwar Żgħumbrament minn Artijiet (Kap. 228) nhar l-1 ta' Dicembru 2007;

9. *Illi is-socjeta' rikonvenzionanti għandha tkallax lis-socjeta' esponenti, l-ammont ta' mijja u disgħa u ħamsin elf, erba' mijja u disgħa u għoxrin lira u tnax-il ċentezmu (Lm159,429.12) (€371,369.95) bilanċ minn somma akbar li kienet dovuta skond il-preċitata skrittura ta' l-1 ta' Jannar 2006. Tali debitu jikkostitwixxi l-mertu ta' l-azzjoni proposta mis-socjeta esponenti.”*

Rat il-lista tax-xhieda annessa mar-risposta ġuramentata.

Rat il-provi tal-partijiet, in-Noti ta' Sottomissjonijiet skambjati bejniethom u semgħet it-trattazzjoni finali tad-difensuri tagħhom.

Rat illi l-kawża tkalliet ghall-lum għas-sentenza.

Rat l-atti kollha tal-kawża.

Ikksidrat:

Fil-kawża odjerna s-soċjeta' attriči qed titlob il-kundanna tas-socjeta' konvenuta ghall-ħlas tas-somma ta' €371,369.95 rappreżentanti kera jew kumpens ghall-okkupazzjoni tal-fabbrika HHF 012 (ġja HF 12) fil-Qasam Industrijali ta' Hal Far.

Minn naħha tagħha s-soċjeta' ntimata ċahdet din il-pretensjoni bħala nfodata fil-fatt u fid-dritt għal diversi raġunijiet fosthom għaliex allegatament hija dejjem

kienet puntwali fil-ħlasijiet u li kienet ħallset somma akbar minn dak dikjarat fir-rikors ġuramentat. Is-soċjeta' konvenuta allegat ukoll li mhux talli mhijiex debitriċi tas-soċjeta' attriċi talli hija din ta' l-aħħar li hija debitriċi lejha in kwantu kkawżatilha danni b'rızultat tal-aġir illegali u abbuživ.

Is-soċjeta' konvenuta ressinqet kontro-talba għall-ħlas tad-danni msemmija kontra s-soċjeta' attriċi li minn naħha rrespingiet tali pretensjoni peress li fil-fehma tagħha hija agixxiet skont il-ligi u ma kkawżatilha ebda danni.

Sintetikament mill-atti jirriżulta pacifiku li –

1. **Fit-30 t'April 1987** il-Kummissarju tal-Artijiet kien ikkonċeda lis-soċjeta' konvenuta (ndikata bl-isem imqassar Alex Ltd) b'titlu ta' kera il-fabrika HF 12 fiż-żona Industrijali Hal Far u dan għall-fini ta' produzzjoni ta' *aluminium profiles*⁶;
2. **Fl-1 ta' Jannar 2006** il-kontendenti ffirmaw skrittura permezz ta' liema sar qbil li s-soċjeta' konvenuta kellha tibqa tokkupa l-fabrika msemmija versu l-ħlas ta' Lm1,359.90 (€3,167.71) fix-xahar bħala *encroachment fee* flimkien mal-VAT⁷. **Fl-istess jum** il-kontendenti fil-kawża odjerna ffirmaw skrittura permezz ta' liema s-soċjeta' konvenuta kkostitwiet ruħha debitriċi versu s-soċjeta' attriċi fl-ammont totali ta' Lm201,430.86 (€469,207.68) flimkien mal-interessi ta' 8% rappreżentanti kumpens għall-okkupazzjoni ta' fabbriki mis-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd u Alpha Colour Ltd. Il-partijiet qablu li mal-iffirmar tal-kuntratt is-soċjeta' debitriċi kellha thallas is-somma ta' €9,419.99 inkluż l-interessi u qablu wkoll dwar il-modalita' tal-ħlasijiet sussegamenti⁸;

⁶ Fol 74 et seq

⁷ Fol 82 et seq

⁸ Fol 6 et seq

2. Fis-7 ta' **Lulju 2006** is-soċjeta' attriċi aċċettat it-talba tas-soċjeta' konvenuta għal varjazzjoni fil-modalita' tal-ħlas⁹;
3. Fit-22 ta' **Diċembru 2006**¹⁰ is-soċjeta' attriċi ħarġet ordni ta' żgumbrament kontra s-soċjeta' konvenuta li ġiet notifikata f'April 2007;
4. Nonostante dan, is-soċjeta' konvenuta tħalliet tokkupa l-fabbrika in kwistjoni iżda **fid-29 ta' Marzu 2007** is-soċjeta' attriċi tterminat l-*encroachment agreement* tal-1 ta' Jannar 2006 minħabba allegat ksur tal-obbligi tas-soċjeta' konvenuta tal-ftehim imsemmi¹¹;
5. Negozjati ulterjuri bejn il-partijiet wasslu biex is-soċjeta' konvenuta tibqa' tokkupa l-fabbrika in kwistjoni b'titlu validu fil-ligi u fit-3 ta' **Lulju 2007**¹² is-soċjeta' attriċi aċċettat tibdiliet fil-modalitajiet ta' ħlas da parti tas-soċjeta' konvenuta;
6. Fl-1 ta' **Diċembru 2007** is-soċjeta' konvenuta ġiet żgumbrata mill-fabbrika msemmija (skont is-soċjeta' attriċi dan seħħi għax is-soċjeta' konvenuta kienet moruża fil-ħlas u kisret certi kundizzjonijiet tal-*encroachment*, pozizzjoni ferm kontestata mis-soċjeta' konvenuta li tirritjeni li hija onorat il-ftehim bejniethom);
7. In segwitu għal dan l-iżgħiġi, **fit-28 Jannar 2008**, is-soċjeta' konvenuta ntavolat il-proċeduri Rik ġur 77/08 fl-ismijiet *Aluminium Extrusions Ltd vs Malta Industrial Parks Ltd* permezz ta' liema talbet lill-Qorti tiddikjara li l-agħiġi tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Ltd kien jikkostitwixxi spoll vjolenti u

⁹ Fol 10 et seq

¹⁰ Fol 89 et seq

¹¹ Fol 90

¹² Fol 13 et seq

klandestin u sabiex tordnalha tiddeżisti minn tali agir b'dana li s-soċjeta' konvenuta tīgi ripristinata fil-pussess tal-istess fabbrika. B'sentenza datata **13 t'April 2016** din il-Qorti diversament preseduta laqgħet it-talbiet attriċi iżda wara appell tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Ltd il-Qorti tal-Appell irrevokat dik is-sentenza u čaħdet it-talbiet attriċi. Imbagħad **fis-6 ta' Ĝunju 2019** għiet miċħuda talba tas-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd għal ritrattazzjoni tal-appell.

Ikkonsidrat magħmulu din is-sinteżi ta' l-anadment ta' dak li okkorra bejn il-partijiet in relazzjoni għat talbiet mressqa, **li l-ewwel ser tīgi trattata u deċiża l-azzjoni prinċipali tas-soċjeta'** attriċi.

Eċċeżzjonijiet preliminari

L-ewwel eċċeżzjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta tissolleva n-nullita' tar-rikors promotur in kwantu t-talba għall-ħlas da parti tas-soċjeta' attriċi tirrigwarda somom allegatament dovuti “*għall-kera jew kumpens għall-okkupazzjoni tal-fabbrika HHF500 (ġja HF39) fil-Qasam Industrijali ta' Hal Far*”. Is-soċjeta' konvenuta tgħid illi hija mhijiex leġittimu kontradittur stante li qatt m'okkupat tali fabbrika u lanqas qatt m'assumiet tali debitu ta' terzi.

Il-Qorti tirrileva li fit-28 t'Ottubru 2008¹³ is-soċjeta' attriċi kienet għamlet talba a tenur tal-artikolu 175 tal-Kap 12 tal-Ligijiet ta' Malta għall-korrezzjoni fir-rikors ġuramentat fis-sens li 1-kliem “tal-fabbrika HHF 500 (ġja HF 39)” jiġu sostitwiti bil-kliem “tal-fabbrika HHF 012 (ġja HF 12)”. Nonostante l-oppożizzjoni tas-soċjeta' konvenuta¹⁴, b'digriet datat 18 ta' Novembru 2008¹⁵ il-Qorti laqgħet it-talba tas-soċjeta' attriċi.

¹³ Fol 210

¹⁴ Fol 211

¹⁵ Fol 217

Fin-nota ta' Sottomissjonijiet tagħha s-soċjeta' konvenuta għadha pero' qed tinsisti dwar din l-eċċeazzjoni¹⁶. Hija tinsisti li tali korrezzjoni biddlet is-sustanza tal-azzjoni u ma kinitx permissibbli specjalment meta tqajmet eċċeazzjoni speċifika f'dan is-sens.

Il-Qorti iżda tqis li din l-eċċeazzjoni hija nfodata fil-fatt u fid-dritt u tikkondividu mal-konklużjoni tal-istess Qorti, anke jekk diversament preseduta, fid-digriet imsemmi tat-18 ta' Novembru 2008 fejn qalet hekk –

“Għalkemm it-tibdil mitlub mill-attriċi jolqot l-eċċeazzjoni tal-konvenuta, dik l-eċċeazzjoni ma hijiex waħda fuq il-meritu tal-kawża, għax il-meritu tassew huwa dwar il-proprjeta' li kienet mikrija lill-konvenuta u mhux dik li ssemmiet bi żball fir-rikors; jekk issir il-korrezzjoni mitluba mill-attriċi, it-tibdil ma jolqotx “fis-sustanza l-azzjoni jew l-eċċeazzjoni fuq il-meritu tal-kawża.”

Il-Qorti żżid tgħid li meħuda anke s-sustanza tal-kontenut tar-rikors promotur huwa paleži li r-referenza hija għas-soċjeta' konvenuta u jsegwi għalhekk li dan kien probabilment *lapsus calami* li ma jaffetwax is-sustanza u l-parametri tal-kawża. Fil-fatt in-natura tal-kawza hija u tibqa l-istess, propjeta' li tagħha allegatement ma thallas il-korispettiv ta' l-okkupazzjoni tagħha mis-soċjeta' konvenuta.

Għaldaqstant l-ewwel eċċeazzjoni tas-soċjeta' konvenuta sejra tiġi miċħuda.

¹⁶ Fol 929 para 3

It-tieni eċċejżjoni preliminari tas-soċjeta' konvenuta hija marbuta ma' allegata novazzjoni in kwantu fil-fehma tagħha l-obbligazzjoni naxxenti mill-iskrittura tal-1 ta' Jannar 2006 u li a baži tagħha ġiet intavolata l-azzjoni attrici ġiet estinta a tenur tal-artikolu 1179 et seq tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta. Dan stante li sussegwentement għal ftehim imsemmi saru diversi ftehim oħra bejn il-partijiet bl-intenzjoni ta' novazzjoni.

Il-Qorti tissottolinea li bħala prinċipju, **il-modifika ta' l-öggett ta' ftehim twassal għal novazzjoni meta din tagħti lok għal obbligazzjoni ġidha nkcompatibbli ma' l-obbligazzjoni oriġinarja.**

L-artikolu 1181 (1) tal-Kap 16 tal-Liġijiet ta' Malta jgħid li –

"ma hemmx novazzjoni jekk l-obbligazzjoni l-qadima ma tiġix maqtula għalkemm tiġi mbiddla".

L-*animus novandi* jrid mhux biss ikun komuni għall-partijiet involuti iżda jrid jirriżulta wkoll b' mod inekwivoku u konkretament provat mill-provi mressqa.

Il-Qrati tagħna kienu konsistenti f'dan ir-rigward. Fil-każ **Francis Paris et vs Maltacom plc deċiż fis-7 ta' Lulju 2008** il-Qorti tal-Appell qalet hekk -

"In-novazzjoni hi regolata bl-artikolu 1179 tal-Kodici Ċibili li testwalment iddisponi li - "Hemm novazzjoni (a) meta d-debitur jagħmel mal-kuntrattur tiegħu dejn ġdid, u dan jiġi mqiegħed flok il-qadim, illi jiġi ċċċa" "

L-Artikolu 1180(2) ikompli jipprovd li n-novazzjoni ma tista' qatt tiġi preżunta. Ma hemmx għalfejn, pero, li jiġi espressament dikjarat li qed issir novazzjoni, pero' l-intenzjoni li ssir novazzjoni għandha tirriżulta b'mod ċar. B'hekk ġie diversi drabi ritenut li l-intenzjoni li ssir novazzjoni ma tistax tkun presunta pero' lanqas ma hemm bżonn li tkun espressa. Hu biżżejjed li l-intenzjoni tan-novazzjoni tirriżulta kjarament.

Inoltre l-artikolu 1181 jipprovd li "ma hemmx novazzjoni jekk l-obbligazzjoni l-qadima ma tiġix maqtula, għalkemm tiġi mbiddla."

Basikament in-novazzjoni hija mod ta' estinzjoni tal-obbligazzjoni. L-obbligazzjoni precedenti tigi estinta u dan billi tinħoloq obbligazzjoni oħra. Il-liġi tiddefinixxi li ssir novazzjoni meta d-debitur jagħmel mal-kreditur tiegħu dejn ġdid, u dan id-dejn il-ġdid jieħu post id-dejn il-qadim li jispiċċa... B'referenza għal ġurisprudenza nostrani ġie ritenut li biex isseħħi novazzjoni hemm bżonn li jirriżulta kjarament li ż-żewġ partijiet riedu li sseħħi novazzjoni. (ara "Frendo Randon vs Gera" deċiżha minn din il-Qorti fis-27 ta' Ĝunju 1952). Ĝie ukoll ritenut li biex jista' jingħad li seħħet novazzjoni hemm bżonn li tirriżulta inkompatibilita' fl-eżistenza ta' żewġ obbligazzjonijiet, u fil-każ ta' dubbju n-novazzjoni għandha tiġi eskluża. L-ewwel Qorti għamlet referenza għal kawża "Koludrovich vs Muscat" deċiżha minn din il-Qorti fit-25 ta' Mejju, 1956 u hu rilevanti li, fil-presenti sentenza, jiġi riportat dak li qalet il-Qorti u c'ioe' - "Ma hemmx novazzjoni jekk l-obbligazzjoni antika ma tiġix maqtula, imma semplicemente modifikata; għalhiex, billi ssir xi modifikazzjoni fi ftehim, ma tavverax ruħha novazzjoni bejn il-partijiet, jekk ma kienx hemm l-intenzjoni li ssir obbligazzjoni ġdida in sostituzzjoni għall-antika, li tiġi mill-partijiet imħassra.

Mhux kull modifika, għalhekk, iġġib l-estinzjoni tal-obbligazzjoni, billi l-partijiet jistgħu jiddu jew inaqqsu xi haġa mingħajr ma tiġi annullata l-obbligazzjoni, birriżultat li tkun giet biss modifikata ... In-novazzjoni trid tiġi pruvata minn min jallegħaha, u f'każ ta' dubju għandha tiġi eskluża".

F'dan ir-rigward insibu lir-Ricci jgħid li:-

"La novazione non in altro consiste se non nella sostituzione di una nuova obbligazione ad altra precedente, che, col sorgere di questa, rimane estinta. Tre elementi pertanto sono indispensabili a costituire novazione, vale a dire: un'obbligazione precedente, un'obbligazione nuova, e la volonta' delle parti di sostituire questa seconda obbligazione alla prima... L'esistenza di una precedente obbligazione e di una nuova non costituisce novazione, se manchi la volonta' delle parti di sostituire questa a quella. Tale volonta'...non si presume, ma deve chiaramente risultare dall'atto. Perche' la novazione non si presume? Perche' ogni novazione contiene implicita una rinuncia alla precedente obbligazione e le rinuncie non si presumono mai; come la rinuncia deve essere chiaramente dimostrata, così del pari la volonta' delle parti di effettuare la novazione deve chiaramente risultare dall'atto, ne' puo' stabilirsi per via di presunzione. Cio' pero` non vuol dire che le parti debbano esplicitamente dichiarare nell'atto la loro volonta' di effettuare la novazione...impero`cche' la volonta' di novare puo' chiaramente risultare, quantunque non esplicita, ma contenuta implicitamente e necessariamente nelle convenzioni intervenute tra

le parti e nelle relative circostanze di fatto.” (“Corso Teorico-Pratico di Diritto Civile” Vol.VI ediz.1886 para. 285, 287 pag.376 -378, enfasi mizjuda)

Applikati dawn il-principji ghall-każ odjern, din il-Qorti ssib li ma jezistux l-elementi meħtieġa biex isseħħ in-novazzjoni ghall-finijiet u effetti kollha tal-ligi.

Fil-ftehim tal-1 ta' Jannar 2006 il-partijiet qablu dwar il-*quantum* tal-ħlas li s-socjeta' konvenuta kellha thallas lil dik attrici għall-okkupazzjoni tal-fabbrika in kwistjoni. Qablu wkoll dwar il-modalita' tal-ħlasijiet. Issa minn evalwazzjoni takontenut tal-ftehim sussegamenti li kienu saru bejn il-partijiet kif elenkat fis-suespost, jirriżulta b'mod ċar li dawn kienu jirrigwardaw varjazzjonijiet fil-modalitajiet ta' ħlas tas-somma originali stabbilita fil-kuntratt tal-1 ta' Jannar 2006, dan anke għal kumdita' tas-socjeta' konvenuta. Ebda obbligazzjoni originali ma ġiet maqtula. Fil-fatt l-obbligazzjonijiet il-għadha miftehma wara l-kuntrat orginali ma ġabu ebda terminazzjoni tal-obbligazzjoni antika.

Għalhekk dawn il-ftehim li saru wara ma biddlux l-obbligazzjoni originali miftehma fl-1 ta' Jannar 2006 u għalhekk in-novazzjoni allegata mis-socjeta' konvenuta ma gietx pruvata.

Għaldaqstant it-tieni eċċeżżjoni preliminari tas-socjeta' konvenuta sejra tiġi miċħuda.

Mertu

It-talba tas-socjeta' attrici hija għall-ħlas tas-somma ta' €371,369.95 (Lm159,429.12) rappreżentanti ħlas ta' kera jew kumpens għall-okkupazzjoni tal-fabbrika in kwistjoni. Din is-somma hija pretiżza bħala bilanċ minn somma akbar li kienet dovuta skont il-ftehim tal-1 ta' Jannar 2006 kif spjegata skont il-prospett preżentat minnha a fol 16A tal-proċess.

Wara li rat il-provi mressqa fl-atti l-Qorti tagħmel is-segwenti kunsiderazzjonijiet-

1. Il-ftehim tal-1 ta' Jannar 2006 kien jirrigwarda ftelim ta' ħlas mis-soċjeta' konvenuta tas-somma ta' LM201,430.86 (€469,207.68);
2. Is-soċjeta' attriċi tikkontendi li minn din is-somma thallset is-somma ta' €99,531.10 (Lm42,728.70) permezz ta' 16 -il ċekk datati mill-1 ta' Jannar 2006 sal-5 ta' Novembru 2007 (elenkati fil-prospett a fol 16A). Is-soċjeta' attriċi tgħid ukoll li s-soċjeta' konvenuta kienet moruża fil-ħlasijiet;
3. Minn naħha tagħha s-soċjeta' konvenuta tikkontendi li hija kienet ħallset is-somma ta' €172,388.54 (Lm74,006.40) mhux kif indikat mis-soċjeta' attriċi. Hija tinsisti wkoll li ma kinitx moruża fil-ħlasijiet kuntrarjament għal dak insinwat mis-soċjeta' attriċi. Hija esibiet numru ta' kopji ta' ċekkijiet u ndikat id-dati tal-ħlasijiet fin-Nota tagħha a fol 22 et seq;
4. Strettament muuwhiex kontestat mis-soċjeta' attriċi li hija rċeviet ċekkijiet b'pagamenti totali li jlaħħqu s-somma ndikata mis-soċjeta' konvenuta ta' €172,388.46 (Lm74,006.40). Madankollu, **Raymond Von Brockdorff, Accounts Manager fi ħdan is-soċjeta'** attriċi jagħti spjegazzjoni dettaljata il-ġħala fil-kuntest tal-kawża odjerna is-soċjeta' konvenuta hija tenuta li ħallset biss is-somma ta' Lm42,728.70 (€99,531.10). Dan peress li kif spjega l-istess xhud, parti mill-ħlasijiet li kienet qed tagħmel is-soċjeta' konvenuta kienu qiegħdin ikopru l-ħlas dovut għall-*encroachment fee* mensili li l-partijiet kienu qablu dwarha fil-ftehim l-ieħor li wkoll sar fl-1 ta' Jannar 2006. Dan ix-xhud qal hekk-

"(7) Ngħid li minkejja dan l-arrangament li sar unikament sabiex jakkomoda lis-soċjeta konvenuta, dina ma osservatx it-termini li saru u baqgħet ma għamlitx il-pagament li kien dovut sa mhux aktar tard min-nhar it-30 ta' Settembru 2007. Inoltre, is-soċjeta' konvenuta baqgħet inadempjenti għal numru ta'

kundizzjonijiet oħra li għalilhom kien sogġett l-iskedar mill-ġdid tal-pagamenti, liema kundizzjonijiet jirriżultaw ukoll mill-imsemmija ittra tat-3 ta' Lulju 2007. Fil-fatt, mid-data ta' l-iffirmar tas-suriferita skrittura ta' l-I ta' Jannar 2006, is-soċjeta' konvenuta għamlet pagamenti li jammontaw għal tnejn u erbgħin elf seba' mijha u tmienja u għoxrin lira u sebghin ċenteżmu (Lm42,728.70) (€99,531.10). Nippreciża li eżattament kienu saru pagamenti fl-ammont ta' erbgħha u sebghin elf u sitt liri u erbgħin ċenteżmu (Lm74,006.40) (€172,388.46);

(8) *Minkejja dan kollu, l-encroachment fee kellha tibqa' titħallas sakemm is-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited tibqa' in okkupazzjoni tal-fabbrika. Nippreciża li fil-fatt saru pagamenti fl-ammont ta' wieħed u tletin elf mitejn u sebghha u sebghin lira u sebghin ċenteżmu (Lm31,277.70) (€72,857.44) għall-ħlas ta' encroachment fee;*¹⁷.

Ix-xhud kompla jiispjega kif tqassmu l-pagamenti permezz ta' tabella bi breakdown dettaljat u wara xehed li b'hekk il-bilanċ skont l-iskrittura tal-kostituzzjoni tad-debitu kien ta' €369,676.59 (Lm158,702.16) oltre l-imgħax li ddekorra fl-ammont ta' €1,693.48 (Lm727.01) li peress li baqa' ma tkallaxx kellha tinfetaħ il-kawża.

5. Minn naħha tagħha **d-direttur tas-soċjeta'** konvenuta **Charles Borg** xehed li "mhux qed nikkonesta li għandi nagħti"¹⁸" iżda kkonesta partikolarment l-allegata morożita' fil-ħlasijiet u waqt li xehed dwar il-ħlasijiet li għamlet is-soċjeta' konvenuta nsista li sad-data li fiha ngħalqet il-fabbrika hija kienet għamlet il-pagamenti kollha minnha mitluba fit-termini konċessi lilha.

¹⁷ Fol 224

¹⁸ Fol 237

6. Analizzati l-provi u l-verżjonijiet mogħtija miż-żewġ partijiet il-Qorti hija tal-fehma li hija n-naħha attriċi li għandha raġun fiċ-ċirkustanzi filwaqt li hemm diversi diskrepanzi fil-pożizzjoni tas-soċjeta' konvenuta. L-ispjegazzjoni u rratizzazzjoni tal-ħlasijiet kif spjegata mill-accounts Manager tas-soċjeta' attriċi hija konsistenti u kredibbli. Għall-kuntrarju Charles Borg għas-soċjeta' konvenuta wera kontradizzjonijiet f'diversi partijiet tax-xhieda tiegħu fosthom f'parti mix-xhieda tiegħu qal li l-ħlas tal-15 ta' Novembru 2007 kien għadu dovut pero' f'parti oħra qal li sar ħlas sal-ahħar ta' Novembru 2007. Finalment f'parti oħra tax-xhieda¹⁹ Borg jgħid li minn Jannar 2006 sa Ottubru 2007 huma ġallsu “Lm44,000 u xi haġa fuqhom żgħira tal-antik”, somma li effettivament hija ferm viċin iċ-ċifra ta' Lm42,728 indikata mis-soċjeta' attriċi. Inoltre, huwa kkonferma fix-xhieda tiegħu li s-soċjeta' konvenuta kienet moruża fil-ħlasijiet – qal huwa stess per eżempju li l-ħlas tal-Lm10,000 dovuti f'Settembru 2007 sar fil-31 t'Ottubru 2007²⁰.

Magħmul dawn l-osservazzjonijiet il-Qorti tasal għall-konklużjoni li t-tieni talba attriċi timmerita li tiġi akkolta.

Raġġunta din il-konklużjoni l-Qorti sejra tqis il-bqija tal-eċċeazzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta għat-talba principali tas-soċjeta' attriċi.

It-tielet eċċeazzjoni tas-soċjeta' konvenuta hija fis-sens li hija dejjem kienet puntwali fil-pagamenti tagħha u kwindi ma tirriżulta' l-ebda morozita' b'dana li hija għalhekk qatt ma ddekadiet mill-benefiċċju tat-terminu. Kif ingħad fis-suespost pero' irriżulta li s-soċjeta' konvenuta kienet effettivament moruża fil-ħlasijiet tagħha u għalhekk **din l-eċċeazzjoni sejra tiġi respinta.**

¹⁹ Fol 237

²⁰ Fol 239

Ir-raba' eċċezzjoni tas-soċjeta' konvenuta hija li ħallset lis-soċjeta' rikorrenti somma akbar minn dak dikjarat fir-rikors ġuramentat u li għalhekk fi kwalunkwe każ is-somma reklamata hija eċċessiva u ingħustifikata. Il-Qorti ssib li anke din l-eċċezzjoni hija nfodata fil-fatt u fid-dritt in kwantu ma hemm ebda ħiel ta' prova ta' dan in atti. Anzi, kif diga' ntwera mill-provi ir-rendikont tal-ħlasijiet li kienu saru mis-soċjeta' konvenuta ma koprewx dak kollu dovut tant li s-soċjeta' attriċi kienet kostretta tirrikorri għal dawn il-proċeduri biex tirkupra l-bilanċ dovut lilha. **Din l-eċċezzjoni sejra b'hekk tiġi miċħuda.**

Il-ħames eċċezzjoni tas-soċjeta' konvenuta tħid li kienet is-soċjeta' rikorrenti li vvjalat l-obbligi kontrattwali tagħha u għalhekk issa hija prekluża milli tfitteż 1-esekuzzjoni ta' obbligazzjonijiet kontrattwali fil-konfront tas-soċjeta' intimata meta l-istess obbligazzjonijiet huma naxxenti u/jew huma l-korrispettiv ta' l-obligazzjonijiet kontrattwali vvjalati mill-istess soċjeta' rikorrenti.

Lanqas din l-eċċezzjoni ma timmerita li tiġi akkolta. Ma jirriżultax lil din il-Qorti li s-soċjeta' attriċi kisret l-obbligi kuntrattwali tagħha versu dik konvenuta. Fis-sottomissionijiet tagħha s-soċjeta' konvenuta telenka numru ta' provi li hija ressqet biex turi li s-soċjeta' attriċi “*għamlet minn kollex għal raġunijiet magħrufa lill-uffiċjali partikolari tagħha, sabiex twaqqaf lis-soċjeta' konvenuta milli top era u dan sabiex toħdilha l-fabbrika li kienet tokkupa minn idejha sabiex tassenjaha lil terzi.*”

Mill-provi mressqa pero' jirriżulta li dawn l-allegazzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta mhumiex fondati anzi tqies li huma fiergħa; fil-fatt kienu n-nuqqasijiet tagħha fl-osservanza tal-obbligi kuntrattwali minnha assunti li proprju wasslu biex tinhareġ ordni ta' żgħumbrament fil-konfront tagħha partikolarmen il-morożita' fil-ħlasijiet dovuti minkejja li nghatat iktar minn konċessjoni waħda, anke bi ftehim ulterjuri, fil-modalita' tal-ħlas.

Din l-eċċejżjoni hija wkoll miċħuda.

Is-sitt eċċejżjoni tas-soċjeta' konvenuta tirrigwarda l-allegata *mala fede* tas-soċjeta' attriči in kwantu li allegatament bl-agħir abbużiv u illegali tagħha afflitt minn mala fede konstanti, rrrendiet lis-soċjeta' konvenuta fl-impossibilita' li tonora l-obbligi assunti minnha fil-kuntratt u għalhekk in kwantu s-soċjeta' rikorrenti esegwiet l-kuntratt bejn il-partijiet b'*mala fede* bi vjolazzjoni b'mod partikolari ta' l-Art.993 tal-Kap. 16 tal-Liġi ta' Malta, issa hija prekluża milli titlob l-esekuzzjoni ta' l-obbligi kontrattwali da parti tal-istess soċjeta' konvenuta.

L-artikolu 993 tal-Kap 16 jipprovdi hekk -

"Il-kuntratti għandhom jiġu esegwiti bil-bona fidi, u jobbligaw mhux biss għal dak li jingħad fihom, iżda wkoll ghall-konsegwenzi kollha li ġġib magħha l-obbligazzjoni skont ix-xorta tagħha, bl-ekwità, bl-użu jew bil-ligi."

In sostenn ta' din l-eċċejżjoni s-soċjeta' konvenuta tallega li s-soċjeta' attriči b'mala fede daħħlitha fi ftehim mhux biex titħallas ta' okkupazzjoni ta' fabbrika jew biex tiġbor krediti passati ta' soċjetajiet oħra iżda bl-animu li ġġib lis-soċjeta' konvenuta għarkubbnejha u tispossessaha minn ħwejjīgħa billi twassalha fil-falliment²¹.

Il-Qorti iżda hija tal-fehma li din l-allegazzjoni hija ferm il-bogħod minn dak li rriżulta mill-provi. Dan peress li għal kuntrarju ntwera li wara li s-soċjeta' konvenuta ma kinitx qed tonora l-obbligi kuntrattwali tagħha għal ħlas tempestiv ta' dak dovut minnha lis-soċjeta' attriči, din tal-aħħar, aċċettat mitigazzjoni fil-

²¹ Nota ta' Sottomissionijiet a fol 932

modalitajiet ta' ħlas u dan sabiex l-istess konvenuta jkollha l-opportunita' li tieħu nifs fl-osservanza tal-obbligi tagħha.

Kien biss meta nonstante dawn il-konċessjonijiet is-soċjeta' konvenuta reġgħet falliet milli tonora l-obbligi tagħha li s-soċjeta' attriči ġadet il-passi skont il-liġi għar-ripreżza tal-fabbrika.

L-eċċezzjoni hija miċħuda.

Is-seba' eċċezzjoni tas-soċjeta' konvenuta, in kwantu hija allacjata mal-pretensjoni tas-soċjeta' konvenuta sejra tīgi deċiża skont l-eżitu tal-istess kontro-talba.

Fil-kontro-talba tagħha s-soċjeta konvenuta qegħda titlob il-ħlas tad-danni allegatament subiti minnha b'riżultat tal-ordni ta' żgumbrament maħruġa kontriha mis-soċjeta' attriči.

In linea preliminari s-soċjeta' attriči rikonvenzjonata ressjet eċċezzjoni li l-azzjoni rikonvenzjonali tas-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited hija nulla stante li ma ġietx preċeduta minn att ġudizzjarju ai termini ta' l-Art. 460 (1) tal-Kap. 12.

Fl-ewwel lok in linea ta' prinċipju ġenerali ssir referenza għall-każ **H.P. Cole Ltd vs Malta Industrial Parks Ltd deċiż fit-28 ta' Marzu 2012** fejn ingħad hekk –

i. L-Artikolu 2 tal-Ordinanza dwar il-Kummissarju tal-Artijiet (Kap. 169) jipprovdi li 'd-drittijiet u r-responsabbiltajiet kollha', fir-rigward ta' immobibli

tal-Gvern jew fil-pussess, amministrazzjoni tal-Gvern għandha tgħaddi għand il-Kummissarju tal-Artijiet. B'dak l-istess Att d-drittijiet u responsabbiltajiet fuq ġcertu proprjetajiet, kellha tgħaddi għand il-Korporazzjoni għal Żvilupp ta' Malta li twaqqfet b'ligi. F'dan il-provvediment jingħad li l-provvediment ‘tal-artikolu 181, tas-Subtitolu VI u VII tat-Titolu VIII tat-Taqsima I tat-Tieni Ktieb, l-artikolu 590(2), l-artikolu 627, l-artikolu 637 u l-artikolu 873 tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili għandhom japplikaw, għar-rigward ta' dawk l-artijiet, għall-Korporazzjoni għal Żvilupp ta' Malta u għaċ-Ċhairman tal-Korporazzjoni għal Żvilupp ta' Malta, skont il-każ. . Għalhekk l-Artikolu 460 u 469A tal-Kap. 12 japplikaw.

ii. Ir-responsabbilta' tal-fond ogħġett ta' dawn il-proċeduri kienet f'idejn l-imsemmija Korporazzjoni. Hadd mill-partijiet mhu jikkontesta dan il-fatt. Tant hu hekk li kienet l-istess Korporazzjoni li fis-26 ta' Frar 1987 ħarġet letter of intent (Dok. A a fol. 21).

iii. Malta Industrial Parks Limited hi s-suċċessur ta' Malta Development Corporation. Permezz ta' Avviż Legali 360 tal-2004 b'seħħ mill-15 ta' Lulju 2004 ġie ddikjarat li 'Malta Industrial Parks Limited (C28965) hija msemmija bħala l-awtorita kompetenti għall-finijiet ta' l-artikolu 2 ta' l-Ordinanza dwar il-Kummissarju tal-Artijiet. .

.....

1. Nullita tar-rikors ġuramentat peress li ma gietx preżentata ittra uffiċjali kontra l-konvenuta skond l-Artikolu 460(1) tal-Kap. 12 u l-Artikolu 2 tal-Kap. 169:-

L-Artikolu 460(1) tal-Kap. 12 ježi li ma jistgħux jiġu preżentati atti ġudizzjarji kontra l-Gvern, jew awtorita' mwaqqfa bil-Kostituzzjoni, barra mill-Kummissjoni Elettorali, jew kontra xi persuna li jkollha kariga pubblika fil-kwalita' uffiċjali tagħha, 'ħlief wara li jgħaddu għaxart ijiem min-notifika kontra

l-Gvern jew dik l-awtorita' jew persuna kif intqal qabel, ta' ittra uffiċjali jew ta' protest li fih il-pretensjoni jew it-talba tiġi mfissra b'mod ċar'.

Il-konvenuta ssostni li dan il-provvediment japplika wkoll fil-konfront tagħha. F'dan ir-rigward għamlet riferenza għas-sentenza V.G. Tiles Company Limited vs Malta Industrial Parks Limited (355/2007).

.....

L-Artikolu 460 jipprovdi għal każijiet fejn m'hemmx bżonn ta' interpellazzjoni qabel jiġu preżentati certu atti ġudizzjarji kontra l-Gvern. Hekk per eżempju fil-każ tal-mandat ta' inibizzjoni. Fil-każ odjern fid-29 ta' Mejju 2008 l-attriċi ppreżentat ir-rikors 823/2008 flimkien mar-rikors ġuramentat. Mill-atti jirriżulta li:-

i. Il-mandat ta' inibizzjoni kien sabiex iwaqqaf lill-konvenuta milli teżegwixxi l-ordni ta' eviżjoni tal-20 ta' Lulju 2006 u milli tbieġħ jew tiddisponi b'mod ieħor mill-mobbl li hemm fil-fabbrika.

ii. B'digriet mogħti fis-17 ta' Ĝunju 2008 il-qorti laqgħet it-talba għall-ħruġ tal-mandat ta' inibizzjoni wara smieġħ li sar dakħinhar stess.

iii. Kien fl-20 ta' Awissu 2008 li l-konvenuta ġiet notifikata bir-rikors ġuramentat.

Fil-fehma tal-qorti l-Artikolu 460 tal-Kap. 12 għandu jigi nterpretat fis-sens li wara r-rikors għall-ħruġ ta' mandat ta' inibizzjoni, m'hemmx għalfejn li l-Gvern joqgħod jerġa' jīġi notifikat b'ittra uffiċjali jew protest qabel tigi preżentata l-kawza għall-jedd pretiż. L-għan tal-Artikolu 460 hu li jagħti avviż lill-Gvern bil-pretenzjoni li tkun qiegħda ssir, qabel persuna tipproċedi b'kawża jew titlob il-ħruġ ta' mandati kawtelatorji. Il-Qorti tal-Appell (Inferjuri) [Imħallef Philip Sciberras] osservat: "Issa wieħed logikament jifhem illi l-iskop li l-ligi tinsisti b'tant rigur għan-notifika b'ittra uffiċjali jew protest huwa dak li l-parti tagħti lill-Gvern, korp jew il-persuna b'kariga pubblika avviż tal-intendiment tagħha li

beħsiebha tazzjonah biex dan minn naħha tiegħu jkollu opportunita` fi żmien prefiss ta' għaxart ijiem joffri rimedju jew soluzzjoni għal vertenza sorta bejniethom.”

F'dan il-każ il-konvenuta kienet taf bil-pretenzjoni tal-attriċi, wara li hi stess ħarġet l-ordni ta' żgħumbrament. Tant hu hekk li H.P. Cole Limited fil-21 ta' Frar 2008 ippreżentat rikors għall-ħrugin ta' mandat ta' inibizzjoni numru 256/2008 għall-istess raġuni. L-ilment tal-attriċi kien dejjem li l-ordni ta' hu null għaliex ma jissodisfax dak li titlob il-liġi biex tkun tista' tinħareġ tali ordni, u għalhekk hu mingħajr ebda effett u li kellha titqiegħed fl-istess posizzjoni li kienet qabel inħareġ tali ordni. Rikors li kien ġie miċħud b'digriet tat-30 ta' Ĝunju 2006. Saħansitra l-attriċi kienet fis-16 ta' Marzu 2007 ippreżentat rikors għall-ħrugin ta' mandat ta' inibizzjoni biex l-attriċi tinżamm mill teżegwixxi l-ordni ta' eviżjoni għall-istess raġuni. B'digriet tas-16 ta' April 2007 il-qorti laqgħet it-talba.

Għalhekk il-konvenuta kienet infurmata minn żmien sew qabel x'kienet il-kwistjoni. Għaldaqstant, il-qorti ma tifhimx kif il-konvenuta qegħda tipprova tieħu vantaġġ mill-privileġġ mogħti fl-Artikolu 460 tal-Kap. 12. Dan appartil l-fatt li permezz tar-rikonvenzjoni li ppreżentat, il-konvenuta stess qegħda titlob lill-qorti sabiex:- “1. Tiddikjara li s-socċjeta’ attriċi rikonvenzjonata okkupat il-fabrika A59A fil-Qasam Industrijali tal-Marsa mingħajr titolu validu fil-liġi. 2.Tiddikjara li l-Ordni ta' Żgħumbrament maħruġ mis-socċjeta’ esponenti huwa validu għall-finijiet u effetti kollha tal-liġi.”.

Għaldaqstant, din l-eċċeazzjoni ser tīgi miċħuda.”

Il-Qorti tqis li din l-eċċeazzjoni mhijiex ġustifikata.

Fid-dawl tas-suesposti prinċipji jiġi nnutat fl-ewwel lok li nonstante li una volta ntavolata għandha eżistenza ndipendenti u awtonoma, hawn si tratta ta' kontro-talba mis-socċjeta’ konvenuta u mhux ta’ azzjoni prinċipali.

Fi kwalunkwe kaž, l-ilment tas-soċjeta' attriči rikonvenzjonata huwa nfondat fil-fatt u fid-dritt.

Jirriżulta nfatti li wara li ġie miċħud ir-rikors tas-7 ta' Dicembru 2007 tas-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti ghall-ħruġ ta' Mandat t'Inibizzjoni kontra s-soċjeta' attriči rikonvenzjonata²², fit-28 ta' Jannar 2008 is-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd intavolat il-proċeduri Rik Nru 77/08 kontra Malta Industrial Parks Ltd. F'dawn il-proċeduri, oltre t-talbiet fost oħrajn biex il-Qorti tiddikjara li l-agħir tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Ltd jikkostitwixxi spoll vjolenti u tordna r-ripristinar fil-pussess tal-fabbrika in kwistjoni a favur is-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd, din tal-aħħar iddikjarat li qed tirriżerva kull azzjoni ulterjuri spettanti lilha skont il-ligi nkuża dik għal danni fil-konfront tas-soċjeta' Malta Industrial Parks Ltd. B'hekk, sa minn qabel ma' ġiet intavolata r-risposta ġuramentata flimkien mal-kontro-talba fil-kawża odjerna fit-30 ta' Ĝunju 2008 minn Aluminium Extrusions Ltd, is-soċjeta' attriči rikonvenzjonata kellha għarfien tal-potenzjalita' ta' azzjoni għal danni fil-konfront tagħha.

L-eċċeżzjoni għalhekk sejra tiġi miċħuda.

Fil-mertu s-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti qegħda titlob il-ħlas tad-danni li hija telenka bħala s-segwenti -

- danni in kwantu l-makkinarju kollha tagħha jinsab maqbud fil-fabbrika HF12 ġewwa l-Qasam Industrijali ta' Hal Far u b'hekk l-istess soċjeta' ġiet kostretta twaqqaf l-operat kollu tagħha
- danni minħabba li l-makkinarju mhux qiegħed jintuża

²² Fol 92 et seq

- telf tal-klijentela kollha tagħha, b'dan li klijenti u/jew terzi li l-proprietar tagħhom giet maqbuda fl-istess fabbrika qiegħdin jivvantaw krediti fil-konfront tagħha
- *loss of business u business interruption*
- sensja lill-impjegati kollha tagħha, li xi whud minnhom kienu ilhom snin twal jaħdmu ma' l-istess soċjeta' u kellhom sengħha partikolari li diffiċli ssib fis-suq lokali, b'dan li dawn il-ħaddiema ma setgħu qatt jaħdmu n-notice period u issa qiegħdin ifittxu lill-istess Aluminium Extrusions Limited u lid-diretturi tagħha għal pagi, bonuses u allowances oħra dovuti skond il-ligi
- inoltre in kwantu s-soċjeta' Aluminium Extrusions Limited ġiet u qiegħda tiġi mċaħħda mill-pussess tal-fabbrika HF12 ġewwa l-Qasam Industrijali ta' Hal Far u dan b'mod illegali u abbużiv mis-soċjeta' Malta Industrial Parks Limited, l-istess socjeta' Aluminium Extrusions Limited għandha dritt għall-kumpens in kwantu hija mċaħħda milli tagħmel uzu minn dan l-ass soċjetarju.

Is-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti ressuet provi dwar id-danni pretiżi minnha partikolarmen mix-xhieda ta' Dr Raymond Borg u l-prospett tad-danni esibiti minnu fejn saret ratizzazzjoni tal-*quantum* tad-danni.

Issa kif jirriżulta mir-rikors ġuramentat tagħha t-talba għad-danni avvanzata mis-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonata **hija ppernjata fuq il-premessa li s-soċjeta' attriči rikonvenzjonata aġixxiet abbużivament u illegalment bl-ordni ta'**

żgumbrament maħruġa fil-konfront tas-soċjeta' konvenuta. Hija tgħid li l-iżgumbrament da parti tal-Malta Industrial Parks Ltd ma sarx skont id-dispożizzjonijiet tal-Kap 228 tal-Ligijiet ta' Malta u li di piu' rrikorriet għal dak li jipprovd i-artikolu 3 (2) tal-Kap 228 mingħajr ma kien hemm ċirkustanzi li jippermettu li tirrikorri għall-istess. Dan kollu skont l-istess soċjeta' konvenuta mhux biss wassalha sabiex tistitwixxi proċeduri Rik Nru 77/08 iżda wkoll irreka allegati danni lill-istess soċjeta'.

Il-Qorti tinnota li waqt is-seduta tal-4 ta' Dicembru 2008²³, il-partijiet qablu li s-smiegh tal-kontro-talba kellu jistenna sakemm tinqata' l-kawża Rik 77/08 fl-ismijiet *Aluminium Extrusions Ltd vs Malta Industrial Parks Ltd* li kif senjalat fis-suespost illum huma konkluži u għalhekk *res judicata*.

In primis jingħad li l-Qorti tal-Appell fis-sentenza tagħha tat-28 t'April 2017 ikkonfermat li l-Malta Industrial Parks Ltd kienet legalment intitolata li toħrog l-ordni ta' żgumbrament in kwistjoni.

Fit-tieni lok, il-Qorti tqis li kif digħi' ngħad fir-rigward tal-azzjoni principali s-soċjeta' attriċi spicċat kostretta tieħu l-miżuri li ġadet minħabba l-vjolazzjoni tal-obbligi kuntrattwali li hija kienet dahl let għalihom inkluż iżda mhux limitat għall-ħlasijiet li kienu dovuti lis-soċjeta' attriċi skont kif rikjesti fit-talba principali. Il-provi wrew fost oħrajn ukoll li l-istat tal-fabbrika ma kienx miżmum kif iss-soċjeta' konvenuta kienet obbligata li tagħmel partikolarmen fejn jidħlu t-tiswijiet tas-saqaf u li s-soċjeta' konvenuta naqset milli toħrog *third party liability insurance policy* u naqset li tagħti garanzija rikjesta għar-rigward tal-ħlas tal-arretrati.

L-aġir tas-soċjeta' attriċi fl-iżgumbrament għalhekk la jista' jitqies illegali u lanqas abbużiv iżda sempliċiment azzjoni sabiex jiġu tutelati d-drittijiet tagħha

²³ Fol 221

in vista tal-ksur tal-obbligi kuntrattwali tas-soċjeta' konvenuta. Konsegwentement m'għandha tirrispondi għal ebda danni pretiżi mis-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti fir-rigward.

Għaldaqstant sejra tilqa' t-tieni eċċeazzjoni tas-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata u konsegwentement tiċħad it-talbiet imressqa fil-kontro-talba.

Isegw li anke s-seba' eċċeazzjoni tas-soċjeta' konvenuta għall-azzjoni prinċipali tas-soċjeta' attriċi sejra tiġi miċħuda.

Għal dawn il-motivi l-Qorti taqta' u tiddeċiedi l-kawża billi –

- 1. Tiċħad l-eċċeazzjonijiet tas-soċjeta' konvenuta;**
- 2. Tilqa' t-tieni talba tas-soċjeta' attriċi u tikkundanna lis-soċjeta' konvenuta thallasha s-somma ta' mijha u disgha u ħamsin elf, erba' mijha u disgha u għoxrin lira u tnax-il ċenteżmu (Lm159,429.12) (€371,369.95) rappreżentanti kera jew kumpens għall-okkupazzjoni tal-fabbrika HHF 012 (ġja HF12) fil-Qasam Industrijali ta' Hal Far;**
- 3. Tiċħad l-ewwel eċċeazzjoni preliminari tas-soċjeta' attriċi rikonvenzjonata għall-kontro-talba tas-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd iżda tilqa' t-tieni eċċeazzjoni tagħha u tiċħad it-talbiet tas-soċjeta' konvenuta rikonvenzjonanti;**

4. L-ispejjeż kollha tal-proċeduri jiħallsu mis-soċjeta' Aluminium Extrusions Ltd.

**Onor. Dr. Miriam Hayman LL.D.
Imħallef**

**Victor Deguara
Dep. Reg.**